Giới thiệu bài thơ Hoa Từ Bi Độ Lượng của Cái Trọng Ty

Tô Thùy Yên

Họp mặt tại nhà anh Tô Thùy Yên đêm 20/8/2015.
Phạm Văn Nhàn ghi lại lời nói của nhà thơ Tô Thùy Yên qua đoạn vidio thâu được. Có những lời nói trong Video nghe không rõ anh Tô Thùy Yên nói. Nhưng tôi cũng cố gắng để viết ra theo đúng trong video để cho độc giả đọc.

Nhà thơ Cái Trọng Ty

Sự tình dẫn đến bài thơ này là do trước đây ông Trần Thiện Đạo đã viết bài phê bình vở kịch *Les Mouches* do bà Phùng Thăng dịch thành cuốn *Những Ruồi* là cái cuốn đó dở. Cho nên ông Đàn Bách Kiếm, tức là ông Tô Thẩm Huy đó, ổng theo truyền thống của Lục Vân Tiên, giữa đường thấy việc bất bình chẳng tha, cho nên ổng mới viết một bài bênh vực cho bà Phùng Thăng, gây nên một sự tranh cãi nhau trên văn đàn. Còn ông Cái Trọng Ty thì vốn là một nhà thơ, một nhà thơ đang lên, ổng đọc bài viết của ông Đàn Bách Kiếm, ổng mới viết một bài thơ để xiển dương ông Đàn Bách Kiếm, mà đồng thời cũng là xiển dương cho bà Phùng Thăng, là người đã quá cố rồi.

Bài thơ này thì nó nằm trong cái truyền thống của Tùng Tuy. Tôi nói như vậy vì đọc bài thơ này người ta thấy cái tính chất Huế rặt ở trong này. Ngoài ra thì bà Phùng Thăng vì là người tu sĩ cho nên ông CTT mới dùng những cái từ mà tôi nghĩ là khó, không những khó với người đọc, mà khó với cả tôi, mà chắc ông Đàn Bách Kiếm cũng thấy khó thành thử ra ổng mới bán cái cho tôi. Ví dụ trong bài thơ này có những chữ mà phải là người am tường Phật Giáo mới nắm vững được. Ví dụ như chữ sắc tứ, thì tôi có nói với ông Đàn Bách Kiếm là cái chữ sắc tứ này chắc là chữ Sắc Bất Dị Không, Không Bất Dị Sắc ở trong Bát Nhã Ba la Tâm kinh. Ngoài ra thì có một chữ chắc là khá xa lạ với quý vị đó là chữ Trời Đâu Suất. Chữ này ông Hàn Mặc Tử đã từng dùng, mà cái khung trời Đâu Suất đó thì theo thuyết của Phật Giáo nó là cái nơi sản sinh ra Đức Phật Thích Ca. Khi tôi đọc bài thơ này thì tôi thấy có đầy tính chất Huế và tính chất Phật Giáo mang mang trong này.
Tôi không có tài đọc thơ, ở đây có những người từng nói là tôi không có cái giọng truyền cảm, tất nhiên là tôi không thể so sánh được với giọng đọc thơ của Cao Đông Khánh rồi. Nhưng vì tôi muốn mời quý vị nghe bài thơ này của một người tôi tuy mới quen nhưng cũng coi như là

bạn là ông Cái Trọng Ty. Mà tôi biết được Cái Trọng Ty là do ông Tô Thẩm Huy đây. Mà tôi tin tưởng ông Tô Thẩm Huy vì ông là người bạn gần nhất của tôi. Mà ông ấy là người am tường chữ nghĩa, ông ấy là cái người rất sát rạt với chữ nghĩa. Thì ông ấy giới thiệu ông Cái Trọng Ty với tôi, giới thiệu thơ Cái Trọng Ty với tôi. Và tôi rất là trân trọng, tôi tin ở cái mức độ thẩm định của ông bạn tôi. Và tôi đọc thì tôi rất ngạc nhiên tại sao có người làm thơ hay như thế này mà mình không được biết, tuy là cùng một thời với mình. Tôi thì trong thâm tâm tôi vẫn nghĩ rằng, xin lỗi cái này tôi không dám nói là mình lớn nhỏ hơn ai, nhưng mà nó là cái câu thành ngữ của Việt Nam: Con hơn cha là nhà có phúc. Mà người đi sau trong giới văn học, người đi sau mà tài giỏi hơn người đi trước thì đó là điều đáng mừng cho tiền đồ dân tộc (Tiếng vỗ tay của cử tọa). Bởi vì tôi đã từng mạo muội viết rằng: *Thi sĩ Bắc Nam đều chết rạp. Ba trăm năm lịch sử làm thinh*. Thì câu đó là câu tối nghĩa của tôi, nó hàm chứa một cái tư tưởng. Tôi nghĩ một nền văn học nào mà trong 300 năm không sản xuất được một thi tài lớn, không sản xuất được một tiếng nói lớn, thì văn học nước đó là kiệt quệ, bởi vì cái văn học đó nó đã chết rồi. Có người hỏi tôi, như bà Đàn Bách Kiếm đã có lần bà ấy chất vấn tôi, hỏi là tại sao tôi dùng chữ 300 năm. Tôi mới mạo muội, tính tôi thì không bao giờ giảng thơ tôi hết, tôi mới mạo muội bảo là tôi nhắc đến 300 năm thời Trịnh Nguyễn phân tranh, chia cắt đất nước. Và cái ý của tôi lúc đó là tôi lấy một câu thơ của nhà văn, nhà kịch tác gia Jean Giraudoux của Pháp trong một vở kịch tên là *Trận Chiến Thành Troie Đã Không Xảy Ra*. Thì ở màn cuối cùng của vở kịch đó thì người thi sĩ thành Troie, vì anh ta là thi sĩ mà, anh đi lơ ngơ trong trận chiến và bị một anh lính Hy Lạp đâm chết. Thì trong khi màn đang từ từ hạ xuống, ông dẫn dắt chương trình đó ổng mới nói: Bây giờ thi sĩ thành Troie đã chết rồi. Lời nói thuộc về thi sĩ Hy Lạp. Thành thử tôi mới nghĩ ra câu thơ đó. Tôi mới nói rằng dân tộc nào mà không sản sinh được một tài năng mới thì dân tộc đó là một dân tộc bất hạnh. Lịch sử đó là lịch sử chết. Lịch sử làm thinh. Thành thử sau khi đọc bài thơ này, tôi muốn nhân đây vinh danh anh Cái Trọng Ty, một người đã làm vẻ vang… (tiếng vỗ tay).

Advertisement

Tô Thùy Yên

----------—

HOA TỪ BI ĐỘ LƯỢNG

gửi Tô Thẩm Huy

em với dòng sông ngân
trắng quanh đời khổ nạn
mong manh sợi nắng tàn
nối hai bờ bơ vơ

hai bờ nay cách trở
xôn xao rừng tiếng động
chuông chiều vang mật ngữ
tuệ nhãn thấu tâm như

đau đớn lửa phần thư
oải hương vườn sắc tứ
bức tranh đời vân cẩu
ai gọi mãi chuyến đò

chiều sương dầy thành cổ
hương sen đầu hồ tịnh

thơm suốt mùa hạ qua
hương ơi cội hoa tình

em đi rồi mấy thu
đóa hoa vườn tĩnh tọa
nhịp đời sóng từ bi
cõi phù trường thấu thị

cám ơn đời có hương
nhóm lên tình hoang tưởng
yêu một trời vô ngại
tình lặng nắng dừa hoa

yêu từ trăng bóng nhạn
bay vút trời đâu suất
hoa từ bi độ lượng
hương tiếp mộng miên trường

Cái Trọng Ty
Houston, TX, August 9, 2016

Nguồn: trích từ tập thơ *Vàng Khanh* của nhà thơ Cái Trọng Ty
https://tranthinguyetmai.wordpress.com/2018/08/05/gioi-thieu-bai-tho-hoa-tu-bi-do-luong-cua-cai-trong-ty/

www.vietnamvanhien.org